

जनविज्ञान

साप्ताहिक

वर्ष ४० अंक १४ २०७८ साल कात्तिक १४ गते आइतवार (31 Oct. 2021 Sunday) मूल्य रु. ७/-

यस अंक भित्र - पृष्ठ २ मा : मानसिक स्वास्थ्यमा ... पृष्ठ ३ मा : भारतको सुप्रीम कोर्ट र ... पृष्ठ ४ मा : अमानविय व्यवहारप्रति ... पृष्ठ ५ मा : सरकारी शिक्षामा सहकारी ...

चाडपर्वको नाममा फजुल खर्च नगरौं
संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरौं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

जलाशयहरुको सरसफाई अभियान सुरु

राजविराज/दिपावली र छठ पर्वका लागि राजविराज नगरपालिकाले धार्मिकस्थल तथा छठ पर्व हुने जलाशयहरुको सरसफाई अभियान सुरु गरेको छ ।

सप्तरीमा छठ पर्वमा सर्वाधिक श्रद्धालुभक्तजनको भिड लाग्ने राजविराजस्थित भगवती मन्दिरको भगवती पोखरीको सरसफाई गरि अभियानको सुरुवात गरिएको हो ।

नगर प्रमुख शम्भुप्रसाद यादवको नेतृत्वमा वडाका जनप्रतिनिधि र नगरपालिकाका कर्मचारी तथा सरसफाईकर्मी सम्मिलित टोलीले सरसफाई सुरु गरेका हुन् ।

तराईको महत्वपूर्ण पर्वको रूपमा मानिएको छठ पर्व विभिन्न

जलाशयको ढिलमा मनाउने गरिन्छ । पर्व नजिकिदै गर्दा अधिकांश जलाशय फोहर भएको जानकारी आएपछि सरसफाई अभियान थालिएको नगर प्रमुख यादवले बताए ।

बंगलादेशकी महिला नेतृ बेगम खालिदा जियाको पुतला दहन

राजविराज/विश्व हिन्दु परिषद् सप्तरीको अगुवाईमा बुधवार राजविराजमा बंगलादेशकी महिला नेतृ बेगम खालिदा जियाको पुतला दहन गरिएको छ ।

बंगलादेशमा रहेका हिन्दुहरुमाथी भएको हिंसा, हत्या, बलात्कारलगायतका घटनाको

उनले क्रमिक रूपमा छठ पर्व हुने अन्य जलाशयमा समेत टोली पुग्ने बताउँदै पोखरीमा जथाभावी फोहर नफाल्न र आफ्नो ठाउँ तथा नदी तलाउ सदैव सफा राख्न पनि सबैसँग आग्रह गरेका छन् ।

पक्षमा अभिव्यक्ति दिएको भन्दै हिन्दुवादी संघसंगठनको संयुक्त सहभागितामा भएको प्रदर्शन पश्चात् सो पुतला दहन गरिएको हो ।

उनीहरूले उक्त अमानविय र आतंकारी घटनामा संलग्न दोषिहरूलाई कडा कारवाहीका

बाँकी पाँच पृष्ठमा

जनमत पार्टीद्वारा कार्यकर्ता रिहाईको माग गर्दै मसाल जुलुस प्रदर्शन

राजविराज/जनमत पार्टीले पक्राउ परेका आफ्ना कार्यकर्ताको रिहाईको माग गर्दै शुक्रवार राजविराजमा मसाल जुलुस प्रदर्शन गरेको छ ।

स्थायिन शिवमन्दिरको प्राङ्गणबाट निकालिएको मसाल जुलुसमा कार्यकर्ता रिहाईको माग तथा सरकारविरुद्ध चर्को नारावाजी गरिएको थियो ।

जुलुस बजार परिक्रमा पश्चात् जनआन्दोलन चौकमा विरोधसभामा परिणत भएको थियो । यसअघि सोमवार आन्दोलन समिति गठन र सिटी जुलुस, मंगलवार

मोटरसाइकल च्याली, बुधवार विरोध गरि आन्दोलनका थप सशक्त सभा र बिहीवार हरेक वडामा युवा दस्ता प्रशिक्षण लगायतका आन्दोलन कार्यक्रम सम्पन्न गरिसकेका सो पार्टीले शनिवार अधिवेशन कार्यक्रम र आइतवार आन्दोलनको समिक्षा

कार्यक्रम घोषणा गर्ने तयारी गरेको पार्टीका जिल्ला सचिव थानेश्वर साहले जानकारी दिए । यस्तै पार्टीका वरिष्ठ नेता

बाँकी पाँच पृष्ठमा

कालो दुसी (म्यूकरमाइकोसिस) सम्बन्धी जान्ने पर्ने कुरा

कोभिड-१९ भएका बिरामीमा आँखा, नाक र अनुहार बिजार्ने कालो दुसीको संक्रमण नेपालमा अहिले केही मानिसमा पुष्टि भएको छ । यो संक्रमण विरलै देखिन्छ तर संक्रमण गम्भीर भए प्राणघातक पनि हुनसक्ने भएकोले समयमा नै ध्यान पुऱ्याउनु आवश्यक छ ।

कालो दुसीका सामान्य प्रारम्भिक लक्षणहरू

- अनुहार, मुख, नाक, आँखा वरिपरि दुस्ने
- ज्वरो आउने
- आँसा र नाक सुनिने, रातो हुने वा दुस्ने
- आँसाको ढकनी सुनिने र ढकनी मृक्वने, आँसाले घमिलो देख्ने
- नाकको वरिपरिको छालाको रंग कालो हुँदै जाने, रगत बग्ने, बाक्लो सिँजान आउने
- दाँत दुस्ने वा हल्लिने

उच्च जोखिम भएकाहरू

- कोभिड-१९ उपचारका क्रममा स्टेरोइड प्रयोग गरेका व्यक्तिहरू
- चिकित्सकको सल्लाह बिना एन्टिबायोटिक वा अन्य औषधीको जथाभावी प्रयोग गर्नेहरू
- मधुमेह भएका वा शरीरको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर भएकाहरू

घरमा आइसोलेसनमा बस्दा अपनाउन सकिने

रोकथामका उपायहरू

- सफा र सुस्वा मास्क प्रयोग गर्ने, डिस्पोजेबल मास्कको पुनः प्रयोग नगर्ने
- नियमित रूपमा हात धुने वा स्यानिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- व्यक्तिगत सरसफाईमा ध्यान दिने
- घर बाहिर वा फोहरमा काम गर्नु परे डिस्पोजेबल पन्जाको प्रयोग गर्ने
- घेरै धुलो भएको र ओसिलो ठाउँमा नजाने
- नुनिलो पानीले नाक सफा गर्ने
- पोभिडोन आयोडिन भएको तरल पदार्थले घाँटी र मुख कुल्ला गर्ने
- मधुमेह भएका बिरामीले सुगर नियन्त्रणमा राख्ने
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहमा मात्रै औषधी प्रयोग गर्ने

यो कोरोना जस्तो एक मानिसबाट अर्को मानिसमा सार्दैन

मास्क लगाउनु

थीसि धुनु

केसैभन्दा लाग्न सक्ने ठाउँमा नजाने

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

मेरो गणना-मेरो सहभागिता

जनगणनामा विशेष गरी

- अल्पसंख्यक समुदाय, देशका दूरदराज र पिछडिएका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने मानिस, आमसञ्चारको पहुँचबाट पर रहेका समुदाय, रोजगारीको लागि अत्यधिक व्यस्त रहनु पर्ने व्यक्तिहरू छुट्टै सम्भावना धेरै हुन्छ ।

त्यसैले:

- आफ्नो घर, टोल, छिमेक, बस्ती, समुदाय आदिमा कोही छुटेको थाहा पाइएमा पैसा नलाग्ने फोन नम्बर ११७८ मा फोन गरी जानकारी दिऊँ ।

गणना गर्ने अवधि: कात्तिक २५ गतेदेखि मंसिर ९ गतेसम्म

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

राजगढ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

सम्पादकीय

जनता ठगिने प्रवृत्तीबाट मुक्त हुनु आवश्यक

बजारमा दैनिक उपभोग्य सामाग्रीहरूमा अत्याधिक मुल्य बृद्धि भएको छ। जसकारण उपभोक्ताहरू मर्कामा परेका छन्। पछिल्लो समय पेट्रोल, डिजल, मट्टिले, खाना पकाउने ग्यास, खाद्यान्न, औषधी, लत्ताकपडासमेतमा मुल्य निरन्तर बढ्दै गएको छ। तर, सम्बन्धीत निकायले ध्यान दिन सकिरहेको छैन। यता बजार अनुगमन समितिले यसको नियन्त्रणका लागि कुनै प्रयास गरेको छैन। मात्र अनुगमनको नाममा पसल पसल गएर म्याद गुज्रिएका सामानहरू बरामद गरिरहेको छ। यस्ता कार्यले अनुगमनलाई भन्ने विवादमा पारेको छ। कीन भने अनुगमन समितिको क्षेत्र भनेको मुल्य बृद्धि समेतलाई नियन्त्रण गर्नु हो। यसतर्फ समितिले हालसम्म कुनै नीति नै अपनाएको देखिन्छ। यसले गर्दा उपभोक्ता मारमा पर्नुका साथै ठगिने प्रवृत्ति बढेर गएको छ।

अनुगमनको पाटो सम्हालेका समितिले जनताको हितमा काम गर्न सकिरहेको देखिन्छ। यसका लागि समितिले पसलमा मात्र नगएर उपभोक्ता समेतको गुनासो सुन्नु आवश्यक छ, गुनासोको आधारमा गरिने अनुगमनले सार्थकता पाउने कुरामा दुई मत नहोला।

तसर्थ बजार अनुगमन समितिले जनताको हितमा सही र सार्थक अनुगमन गरेर उनीहरूको विश्वास जित्नु पर्ने आवश्यकता रहेको छ। अनिमात्र जनता ठगिने प्रवृत्तीबाट मुक्त हुनसक्छन्।

पुरानो रोगको उपचारका लागि सम्पर्क गरौं।

होमियोप्याथिक रिसर्च इन्स्टिच्युट

डा. सुशील मोहन दास

(बी.एच.एम.एस)

सिरहा रोड, राजविराज फोन : ०३१-५२९९६८

डा. ललन प्रसाद राुनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सल्टेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. रंजना गिरी

Dr. Ranjana Giri

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

Infertility Specialist (Consultant IVF)
NMC No. : 10635

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

बाभ्रपन, कमजोरी, लिकोरिया, महिनाबारी समस्याको सफल उपचार
सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

मानसिक स्वास्थ्यमा सम्बन्धको महत्व

कुन्दन काफ्ले

सम्बन्ध भनेको दुई चरित्रबीचको पारस्परिक विश्वास र सम्भौताको जग हो। जसको आधारमा टेकेर व्यक्ति अर्थात एउटा चरित्र व्यक्ति-व्यक्तिरूपी चरित्रहरू मिलेर बनेको समाजमा बाँचेको हुन्छ र समाजसँग दोहोरो सम्बन्ध गाँसेको हुन्छ। आफ्नो सम्बन्धको गहिराईलाई मापन गर्न सक्ने अथवा पहिचान गर्न सक्ने सामर्थ्यवान् व्यक्तिले मात्र सफलतालाई हात पार्ने गर्दछन्। सफल हुनु भनेको मानसिक तवरले समेत स्वस्थ रहनु हो। सम्बन्धको प्रकृति वा स्वरूप बुझ्न असमर्थ व्यक्तिहरू दुविधा र असमञ्जसको जीवन बाँचिरहेका हुन्छन्। त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई कदम कदममा असफलताले पनि पछ्याइरहेको हुन्छ।

स्वस्थ शरीरमा स्वस्थ मनको बास भएभैं शान्त समाजमा स्वस्थ सम्बन्धको सार रहेको हुन्छ। कुनै पनि राष्ट्रको दीर्घायुको कवच भनेको त्यसमा हुने सुसम्बन्धको विस्तार नै हो। सम्बन्ध सधैं एकनासले यौटै धरातलमा कायम रहेको हुँदैन। यो गतिशील हुन्छ र समय सन्दर्भ बमोजिम यसले आफ्ना आयामहरू बदलिँरहेको हुन्छ। मानसिक स्वास्थ्य समस्या हुनु भनेको सम्बन्धको त्यस्तो बदलिँदो आयामलाई पहिचान गरी आफूलाई समय सापेक्ष सो अनुरूप ठीक ढंगले समुदायमा प्रकट गर्न नसक्नु पनि हो।

सम्बन्ध जति सरल र सहज भयो समाज पनि त्यतिनै सबल र सुदृढ एवम् सुरक्षित र संरक्षित हुने गर्दछ। पेचिलो सम्बन्ध मानसिक स्वास्थ्य समस्याको द्योतक हो। यसले सौहार्दपूर्ण सामाजिक वातावरणलाई विथोल्ने कार्य गर्दछ। पेचिलो सम्बन्धका कारण सामाजिक वातावरण सकसयुक्त, उकुसमुकुसले भरिपूर्ण बन्दै जान्छ। पेचिलो सम्बन्धले जरा गाडेको समाजमा रिस-राग, वैमनुष्यता, द्वन्द आदि भाँगीदै अनि मौलाउँदै जाने हुन्छ।

जसले सामाजिक सद्भाव र त्यसमा रहेको मधुरतालाई नष्ट गरी कुरूप तथा रुग्ण सम्बन्धले गाँजिएको अस्थिर समाजको ढाँचामा रूपान्तरण हुन उपरोक्त संरचनालाई सघाऊ पुर्याउँछ। यसरी अस्थिर समाजको मूल्य, मान्यता विकसित भएपछि त्यस्तो समाजमा व्यक्तिमात्र हैन, मानव सुचांकको अवस्था नै विथोलिने गरी सम्पूर्ण समुदायले गम्भीर क्षति भोग्नु पर्ने हुनसक्छ। जस्तो कि उदाहरणका लागि मानव सभ्यतामा गृहयुद्धले क्षत-विक्षत भएका राष्ट्रहरू रहेका छन्।

आजभोलि विकसित मुलुकबाट शुरुवात भएको प्रायोजित सम्बन्धको यतिबेला नेपालमा पनि बोलाबाला रहेको अवस्था छ। निश्चित प्रायोजनका लागि गाँसिने यसप्रकारको प्रायोजित सम्बन्ध आवधिक हुन्छ र यो उद्देश्य पुरा भएपछि आफै समाप्त हुने गर्दछ। यस्तो प्रायोजित सम्बन्धलाई विखण्डनकारीहरूले आफ्नो उद्देश्य साँच्ने हतियारको रूपमा इस्तमाल गर्न सक्छन्। प्रायोजित सम्बन्धले व्यक्तिलाई वास्तविक संसारबाट टाढा कपोल कल्पित दुनियाँमा रमन सिकाउँछ र यसले प्रकृतिको सिद्धन्त विपरीत व्यक्तिलाई साधन ठान्छ। यस्तो अवस्थामा व्यक्ति समुदाय अथवा परिवारमा रहे पनि ऊ नितान्त एकलो र निःसहाय हुन्छ। यान्त्रिक समाजको अवधारणामा विश्वास राख्ने प्रायोजित सम्बन्धमा मानवीय मूल्य र मान्यताका कुराहरू गौण रहनुका साथै यसले दीगो विकासको लक्ष्यको नारालाई समेत ओभरलेमा पार्न सहायक भूमिका खेल्ने हुन्छ। व्यक्तिलाई असामाजिक बनाउन ठूलो हात रहने यो प्रायोजित सम्बन्धको हालीमुहाली हाम्रो जस्तो अविर्कासित भौगोलिक विकटता रहेको मुलुकका लागि दुर्भाग्य हो। यसबाट काटमार, हिंसा, द्वन्द र अशान्तिको सुत्रपात हुनु

वाहेक अरु कुनै सकारात्मक परिस्वरणको अपेक्षा गर्नु कठिन हुन्छ। प्रायोजित सम्बन्धको प्रादुर्भावले मानसिक स्वास्थ्य समस्याको दरलाई मात्र बढाउँदैन, बरु यसले राष्ट्रको गरिमा, मर्यादा र अखण्डतालाई समेत नोक्सान गर्छ। त्यसैले प्रायोजित सम्बन्धको दलदलबाट मुलुकलाई बचाएर राष्ट्रको मौलिकतालाई जीवन्त राख्न मानवीय मूल्य र मान्यतामा आधारित दृष्टान्तहरू प्रधानताका साथ व्यवहारमा लागु हुनेगरी विधिको शासन कायम हुनु पर्दछ।

मानसिक स्वास्थ्य समस्यामाथि चासो वा पर्वाह राख्नुको साटो पूर्वाग्राही ढंगले मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएको व्यक्ति तथा उनीहरूका परिवारमाथि श्रापित बहिष्करणको नीति अख्तियारी गर्नु समस्याको यथोचित सुनुवाई होइन, बरु यो समस्याप्रति देखिएको उदासिनता हो। मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका व्यक्ति तथा सम्बन्धित पक्षलाई औँलो तेसाँएर भूत, प्रेत, पिसाच लागेको भनी भ्रमको डम्फू फुकेको भरले राज्यमा रहेको स्रोत, साधन र सम्पत्तिबाट निजहरूलाई अलग्याउनु अथवा अलग्याउन खोज्नु नाइलो ठाटार हाती तर्साउनु जस्तै असान्दर्भिक कार्य हो। यस्तो प्रवृत्तिजन्य कार्यबाट लामो शसस्त्र द्वन्द भोगेको धरासायी राज्यलाई मानसिक स्वास्थ्य समस्याले गाँजेको वर्तमानको कहालीलाग्दो अवस्थाबाट कहाँ बाहिर निकाल्न सकिन्छ र ? तर, बदलामा पेचिलो बन्दै गएको सामाजिक सम्बन्धको धारलाई फुकाएर खुकुलो तुल्याउने प्रयास स्वरूपसम्बन्धित पक्षले त्याग र समर्पण भाव जस्ता मानवीय मूल्य मान्यताका विषयहरू व्यवहारमा अंकित हुने गरी सम्बन्धको कसीलाई मजबुति प्रदान गर्न सके वाँकी रहेको मानसिक सुस्वास्थ्यरूपी

सुधा रसलाई नष्ट हुनबाट जोगाउन नसकिएला भन्न पनि सकिँदैन।

विश्व स्वास्थ्य संगठनले प्रत्येक चारजना व्यक्तिमध्ये एक जनालाई जीवनको कुनै कालखण्डमा मानसिक स्वास्थ्य समस्याको भएको हुन्छ भन्ने कुराको खुलासा गरेको अवस्था छ। यसले मानसिक स्वास्थ्य समस्याको विष्फोटक अवस्थालाई प्रतिविम्बित गर्छ। यस्तो भयावह अवस्थाबाट बाहिर आउन राज्यले सकारात्मक हस्तक्षेपकारी भूमिका खेल्नु पर्छ। तर, व्यवहारमा भने राज्यबाट सो बमोजिम कार्य भएको देखिँदैन। बरु यसको विपरीत राज्यपक्ष सुनियोजित तवरले विभिन्न विभेदकारी कानून तथा प्रतिकूल व्यवस्थाहरूमाफत मानसिक स्वास्थ्य समस्या भएका व्यक्ति वा उनीहरूको समुदायलाई कलंकित र बदनाम तुल्याई सिङ्गे समाज अनि सामाजिक मर्यादा नै धरापमा पर्ने गरी विनाशकारी पथतिर लम्कन खोजेकोभैं प्रतीत हुन्छ।

त्यसैले समयमा नै जिम्मेवार कर्तव्यवाहक पक्षहरूबाट मानसिक स्वास्थ्य समस्याको समाधानका लागि उचित पहल हुनु आवश्यक छ। अन्यथा, कुनैदिन एकले थुकी सुकी, सयले थुकी नदी भनेभैं सबैको आँखाको कसिङ्गर बन्न सफल यस मानसिक स्वास्थ्य समस्याको दहले सबैलाई लिएर नजाला भन्न सकिँदैन र अन्त्यमा, जो अगुवा उही, बाटो हगुवा भन्ने उक्ति चरितार्थ हुँदै आएको यस नेपाली समाजमा त्याग र समर्पण भावजस्ता कुराहरू तपसिलमा रहेता पनि यसलाई नीति निर्माता तथा विज्ञहरूले गम्भीर भई व्यवहारिक रूपमा अनुसरण गर्न सके यो लेख इन्द्रका अगाडि स्वर्गको बयान भने पक्कै हुने थिएन। स्वास्थ्य खबरबाट

तिलाठी कोइलाडी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

भारतको सुप्रीम कोर्ट र नेपालको सर्वोच्च अदालत

लक्ष्मण पन्त

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको पहिलो कार्यकालको अन्त्यतिर भारतको सुप्रीम कोर्टमा अभूतपूर्व विवाद चुलियो । जनवरी २०१८ मा नयाँ दिल्लीको तिलक मार्गमा अवस्थित सुप्रीम कोर्टका चारजना वरिष्ठ न्यायाधीशहरूले पत्रकार सम्मेलन गरेर बहालवाला प्रधानन्यायाधीश दीपक मिश्राविरुद्ध न्यायालयको मर्यादा र गरिमामा आँच पुराएको र न्यायप्रणाली विपरीत आचरण गरेको आरोप लगाएका थिए । भारतको न्यायपालिकाको इतिहासमा त्यो पहिलो घटना थियो ।

प्रधानन्यायाधीशविरुद्ध उत्रिएका ती चार न्यायाधीशहरूले सुप्रीम कोर्टको स्वतन्त्रता र लोकतन्त्र खतरामा परेकाले आफूहरू यसरी सार्वजनिकरूपमा आउनुपरेको बताएका थिए । उनीहरूको मुख्य आरोप थियो : प्रधानन्यायाधीशले मुलुकमाथि दूरगामी प्रभाव पार्ने मुद्दाहरू हेर्ने जिम्मा आफ्नो छनोटमा परेको इजलासलाई दिन्छन् वा आफ्नै नेतृत्वमा इजलासको गठन गर्दछन् । उदाहरणका लागि संविधान आकर्षिक हुने सुप्रीम कोर्टमा परेका विभिन्न मुद्दा हेर्न बनेका सातवटा संवैधानिक इजलास उनकै नेतृत्वमा थिए ।

भारतको केन्द्रीय जाँच एजेन्सी सीबीआईका विशेष न्यायाधीश वृजगोपाल हरकिसन लोयाको सन् २०१४ मा रहस्यमय परिस्थितिमा भएको मृत्युको छानबिन गर्नका लागि परेको मुद्दाको सुनवाई उनले आफूप्रति निष्ठावान एकजना जुनियर न्यायाधीशलाई दिएका थिए । उनीमाथि लागेको यो अर्को गम्भीर आरोप थियो ।

भारतीय सुप्रीम कोर्टमा तीन वर्ष पहिले देखिएको विवाद र नेपालको सर्वोच्च अदालतमा केन्द्रित हालको विवाद देश, काल र परिस्थितिका हिसाबले भिन्न छ । तर, भारत र नेपालको शीर्षस्थ न्यायापालिकाभित्रको विकृतिमा भने गज्जपको समानता देखिन्छ ।

उल्लेख्य छ कि जस्टिस लोयाले गुजरात राज्यका एकजना मुस्लिम सोहोराबुद्दीन शेखको नक्कली मुठभेड हत्या मामिलाको छानबिन गर्दै थिए । सन् २००५ मा शेखको मृत्यु त्यतिबेला भएको थियो जतिबेला भारतका वर्तमान गृहमन्त्री अमित शाह गुजरातका मुख्यमन्त्री थिए ।

भारतीय न्यायपालिकाको इतिहासमा पहिलो पटक सुप्रीम कोर्टका चारजना वरिष्ठतम न्यायाधीशहरूले प्रधानन्यायाधीश विरुद्ध विद्रोह गरेका थिए । प्रधानन्यायाधीशलाई मिश्रालाई महाभियोग लगाएर हटाउनुपर्ने माग चर्किँदै गएपछि विपक्षी कांग्रेस पार्टी र अन्य केही दलहरूले महाभियोगको प्रस्ताव संसदमा पेश गरेका थिए ।

जस्टिस मिश्रामाथि मेडिकल कलेज प्रकरणमा सघाऊ पुराएको, सोसम्बन्धी मुद्दा आफू नेतृत्वको इजलासमा ल्याएको, संवेदनशील मुद्दाहरू आफू

पक्षको बेञ्चलाई आवंटन गरी आफ्नो अधिकारको दुरुपयोग गरेको आदिजस्ता पाँचवटा आरोपहरू लगाइएका थिए । तर, महाभियोगको प्रस्तावलाई आधारहीन भन्दै भारतीय संसदका स्पिकरले अस्वीकार गरिदिएका थिए । जस्टिस मिश्रामाथि लागेको आरोपको सार यो थियो कि उनी भ्रष्ट छन्, स्वेच्छाचारी र निरंकुश छन् र उनले कार्यपालिकाको अवैध र अपवित्र साँठगाँठमा मुलुकको संविधान, लोकतन्त्र, न्यायालयको गरिमा सबैमाथि गम्भीर आघात पुराएका छन् ।

भारतीय सुप्रीम कोर्टमा तीन वर्ष पहिले देखिएको विवाद र नेपालको सर्वोच्च अदालतका प्रधान न्यायाधीश चोलेन्द्र शमशेर जबरा केन्द्रित हालको विवाद देश, काल र परिस्थितिका हिसाबले भिन्न छ । तर, कमसेकम दुईवटा कुरामा भने भारत र नेपालको शीर्षस्थ न्यायापालिकाभित्रको विकृतिमा गजबको समानता देखिन्छ ।

पहिलो समानता हो :

न्यायपालिकाभित्र सरकार अर्थात कार्यपालिकाको घुसपेठ हुनु वा न्यायपालिका र कार्यपालिकाबीचको साँठगाँठ हुनु । नेकपालाई अवैधानिक ठहर गर्दै नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रलाई ब्यूँताउने चोलेन्द्र श्रीमानको फैसला तत्कालीन ओली सरकार र न्यायापालिकाबीचको साँठगाँठकै एउटा शानदार

दृष्टान्त थियो ।

उता भारतमा पनि सीबीआईका विशेष न्यायाधीश लोयाको मृत्युको स्वतन्त्र छानबिन हुनुपर्ने भनी परेको मुद्दा सुप्रीम कोर्टका दोस्रो वरिष्ठ न्यायाधीशको इजलासबाट छलछामपूर्वक प्रमुख न्यायाधीश दीपक मिश्राले जुनियर न्यायाधीशको इजलासमा स्थानान्तर मात्र

गराएनन्, इजलासका जुनियर न्यायाधीश अरुण मिश्राले सो मुद्दाविरुद्ध नै फैसला सुनाए ।

अरुण मिश्रा तिनै न्यायाधीश हुन जसले प्रधानमन्त्री मोदीलाई विश्वस्तरकै नेता भनेर सार्वजनिकरूपमै प्रशंशा गरेर विवादित बनेका थिए । न्यायसेवाबाट रिटायर भएर हाल उनी मानवाधिकार आयोगका अध्यक्ष छन् । वरिष्ठ न्यायाधीशको बेञ्चबाट कनिष्ठ न्यायाधीशको अदालतमा सारिएको यो घटनालाई भारतका विपक्षी राजनीतिक दलहरूले भाजपा नेतृत्वको सरकारको न्यायपालिकामाथिको नांगो हस्तक्षेपका रूपमा लिने गरेका छन् ।

शक्ति पृथक्कीकरणको सिद्धान्तको यो नांगो उपहास हो । दुवै मुलुकका सर्वोच्च न्यायालयमा देखिने विकृतिहरूमा दोस्रो समानता हो : आफ्नो स्वार्थ जोडिएका मुद्दा किनारा लगाउनका लागि आफ्नो नेतृत्वमा वा आफू अनुकूलको इजलास गठन गर्ने विषयमा दुवै मुलुकका

बाँकी चार पृष्ठमा

मास्क लगाउनुहोस्

मैले लगाएको मास्कले तपाईंको सुरक्षा गर्छ

तपाईंले लगाउनुभएको मास्कले मेरो सुरक्षा गर्छ

हामी सबैको सामोदारीले मात्र हामी एक अर्कालाई बचाउन सक्छौं

मास्क लगाउनु

भौतिक दुरी कायम गर्नु

बेलाबेलामा साबुनपानीले हात धोउनु

हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाको कार्यालय सप्तरी

कोरोना घटाउन र हटाउन जनस्वास्थ्यका मापदण्ड पालना गरौं

मास्क लगाऔं, साबुनपानीले हात धोऔं, भौतिक दुरी कायम राखौं

आफू सुरक्षित रही अरुलाई पनि सुरक्षित रहन मद्दत गरौं

छिन्नमस्ता गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

एक दर्जन भन्दा बढी एमालेमा प्रवेश

राजविराज / अधिकारकर्मी अनीता देवकोटालगायत एक दर्जन बढी महिलाहरू नेकपा एमाले पार्टीमा प्रवेश गरेका छन् ।

नेकपा (एमाले) निकट अखिल नेपाल महिला संघ (अनेमसंघ)द्वारा राजविराजमा शुक्रवार आयोजित प्रदेश स्तरिय विस्तारित बैठक तथा शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रममा एकल महिला समूह प्रदेश २ की अध्यक्ष एवम् महिला मानव अधिकार रक्षक सञ्जाल सप्तरीकी अध्यक्ष देवकोटालगायत गायिका एवम् मैथिली अभियानी कञ्चन भा, अधिकारकर्मीहरू सुनरवती यादव, मन्जु साहलगायत प्रवेश गरेकी हुन् ।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय सभाकी सदस्य एवम् अनेमसंघकी सचिवालय सदस्य तुलसाकुमारी दाहालले उनीहरूलाई टिका र गम्छा लगाएर अनेमसंघ प्रवेश गराइन् ।

विस्तारित बैठक तथा शुभकामना आदानप्रदान कार्यक्रममा सप्तरी एमाले उपाध्यक्ष अब्दुल मजिद साकिर, सचिव देवनाथ यादव, राष्ट्रिय परिषद् सदस्यहरू शैलेन्द्रचन्द्र भा, सुखराम यादव, किसान संघका राजाराम यादव, युवा नेता अखिलेश भा, अनेरास्ववियुका सचिवालय सदस्य ललितनारायण रजक, प्रेस चौतारीका पिन्दु यादवलगायतकाले शुभकामना मन्तव्य दिएका थिए ।

यसैगरी विस्तारित बैठकले १ सय २१ सदस्यीय प्रदेश कमिटी विस्तार गर्ने निर्णय गर्दै नवगठित कमिटीका सदस्यहरूलाई शपथ ग्रहण गराइएको छ । अनेमसंघकी सचिवालय सदस्य एवम् प्रदेश २ की संयोजक रन्जु भाको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा प्रदेश २ का आठवटै जिल्लाका अगुवा महिलाहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

सो अवसरमा हरिवन नगरपालिकाकी उपमेयर रेणुका पौडेल, इश्वरपुर नगरपालिकाकी उपमेयर एकावती चौधरी, मिथिला नगरपालिकाकी उपमेयर तारा बस्नेत लामा र लहान नगरपालिकाकी उपमेयर सरियार चौधरी समेतको उपस्थिति रहेको थियो ।

उद्योगि लालु अग्रवालद्वारा अध्यक्ष पदमा उम्मेदवारी घोषणा

उद्योगि लालु अग्रवालले उम्मेदवारी दिने भएका छन् ।

शनिवार शुभ दिपावली तथा छठ पर्वको अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रम गरि उनले उम्मेदवारीको घोषणा गरेका हुन् ।

आयोजित शुभकामना आदान प्रदान कार्यक्रममा श्यामबाबा सप्लायर्सका संचालक समेत रहेका अग्रवालले उद्योगि व्यवसायीहरूको छाता संगठनलाई सबैको साभ्वा संगठन बनाउन आफ्नो उम्मेदवारी रहन स्पष्ट पारे । उनले कोरोनाका कारण संकटमा परेको व्यापार

अमानविय व्यवहारप्रति इन्जिनियरहरूको आपत्ति, दोषिमाथी कारवाहीको माग

राजविराज / ने पाल इन्जिनियरिङ समाजले खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना कार्यालय जनकपुरका आयोजना प्रमुख राजेश कुशवाहामाथि जनमत पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरूद्वारा गरिएको अमानवीय व्यवहारप्रति घोर भर्त्सना गरेको छ ।

समाजका केन्द्रीय अध्यक्ष ड. सन्जिव नारायण यादवको अगुवाइमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सप्तरीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी जनार्दन गौतम मार्फत गृहमन्त्री समक्ष ज्ञापनपत्र पनि बुझाएको छ ।

समाजको उच्च व्यक्ति देश विकासमा अग्रपंक्ति रुपमा स्थापित रहेको सिडिईलाई दिन दहाडै तालिबानी शैलिमा कार्यालय प्रवेश गरि अमानवीय तरिकाले दुरव्यहार गरि नगर परिक्रमा गराउँदा पनि प्रहरी प्रसासन मुखदर्शक बसेको देखा देशमा कानुनी शासन नभएको अनुभूती भएको बुझाइएको ज्ञापनपत्रमा उल्लेख छ ।

बुझाएको ज्ञापनपत्रमा देशको उच्च मर्यादित बुद्धिजीवी इन्जिनियर तथा राष्ट्र सेवक कर्मचारीमाथि गरिएको अमानवीय व्यवहारको पराकाष्ठ रहेको भनिएको छ भने नेपाल इन्जिनियरिङ समाज प्रदेश नम्बर दुई समिति अन्तर्गत रहेको सम्पूर्ण इन्जिनियरहरूको तर्फबाट कडा

कारवाहीको जोडदार माग समेत गरिएको छ ।

कर्मचारीहरूलाई मनोबल बढाउन नसके देश भरी विरोधको कार्यक्रम घोषणा गरि इन्जिनियरिङ सेवा पूर्ण रुपमा ठप्प गर्ने चेतावनी समेत दिएका छन् ।

त्यैसैगरि नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसनको अगुवाइमा देश भरि नै नेपाल इन्जिनियरिङ सोसाइटी लगायतका संगठनहरू शान्तिपूर्ण विरोध प्रदर्शन कार्यक्रमको तस्वरसहित प्रदर्शनमा सहभागी भएका इन्जिनियरहरूलाई धम्कीपूर्ण भाषामा डा सिके राउत सचिवालयको अधिकारीको पेजबाट गरिएको पोस्ट प्रति गम्भिर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ ।

यस प्रकारको तुच्छ शब्दको प्रयोग गरी कुनै आधार प्रमाण बिना नै भ्रष्टाचारको हवाला दिइ कर्मचारी माथी भौतिक आक्रमण गर्ने लगायतका विभिन्न धम्कीहरू सिके राउत र उनका कार्यकर्ताहरूले समाजमा द्वन्द्व निम्त्याउन खोजेको भन्दै आवश्यक छानबिन गरी कानुन बमोजिम कडा कारवाहीको लागि जोडदार माँग समेत गरेका छन् ।

भारतको सुप्रीम...

प्रधानन्यायाधीशहरूको चरित्र मेल खानु । भारतको सुप्रीम कोर्ट र नेपालको सर्वोच्च अदालत दुवैमा फोरम सपिड् वा बेन्च हन्टिङ कुख्यात छ जसको अर्थ हो र आफू अनुकूलको अदालतको बेन्चमा वा आफू अनुकूलको न्यायाधीशबाट आफ्नो मुद्दा सुनुवाइका लागि लडिड गर्नु ।

जस्टिस दीपक मिश्रा यसका लागि बदनाम थिए । जहाँसम्म महत्वपूर्ण नियुक्तिमा भागवण्डाको सवाल हो, चोलेन्द्र शमशेर श्रीमानको हकमा संवैधानिक नियुक्तिहरूमा आफ्ना मान्छेहरू राखेको र आफ्ना जेठानलाई मन्त्रीमा नियुक्ति दिलाएको भन्ने विषयमा प्रशस्त समाचारहरू बाहिर आइसकेका छन् । विभिन्न सन्दर्भ प्रसंगहरूलाई मिलाएर हेर्दा त्यसमा अन्तरनिहित सच्चाइलाई नकानै ठाउ कतै पनि छैन । तर, भारतको हकमा भने त्यसरी नांगो रुपमा न्यायपालिका प्रमुखले कार्यपालिकासित भाग नै खोजेको भने केही पाइन्छ । भारतीय न्यायपालिकालाई शंकाको लाभ दिएर यो भन्न सकिन्छ कि नेपालको तुलनामा भारतीय न्यायपालिकाले आफ्नो डेकोरम मेन्टेन गरेको छ ।

पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीले आफू न्यायालयको मुद्दामा प्रवेश गर्न अनिच्छुक रहेको बताएर र प्रधानन्यायाधीशको राजीनामा माग्ने न्यायाधीशहरूमाथि कटाक्ष गर्दै आफूहरू चोलेन्द्र शमशेरको पक्षमा रहेको बताएका छन् । यसबाट पनि कार्यपालिका र न्यायापालिकाबीचको नेक्ससलाई बुझ्न मद्दत मिल्छ । अर्का पूर्वप्रधानमन्त्री

प्रचण्ड स्वयं न्यायाधीश चोलेन्द्र शमशेरलाई भेटन जानु र यो विवाद एकाध दिनमै सल्टिने बताउनुले कार्यपालिका र न्यायपालिकाको हिमचिम पुनः कही साँठगाठकै स्तरमा त विकास हुन खोजेको होइन भन्ने प्रश्न पनि उब्जिएको छ ।

मुलुक र यसका तीन करोड नागरिकहरूले सर्वोच्च अदालत र त्यसको मुख्य नेतृत्व प्रधानन्यायाधीशमाथि यस कारण विश्वास गरेका हुन्छन् कि त्यहाँबाट न्याय पाइन्छ । तर, आज यो विश्वास फेरि एकपटक अविश्वास र शंकामा बदलिएको छ । नागरिक समाज, नेपाल बार, पूर्वन्यायाधीशहरू, बहालवाला न्यायाधीशहरू, बुद्धिजीविहरू, सञ्चार जगत सबै प्रधानन्यायाधीशले राजीनामा गरेर न्यायालयको गरिमालाई बचाउनुपर्ने निष्कर्षमा पुगेका छन् ।

प्रधानन्यायाधीशलाई हटाउने विधि आफ्नो ठाउमा छुट्टैछ, तर उहाँप्रति आफ्नै टिमको विश्वास पनि नभएको स्थितिमा भविष्यमा मुलुकको न्याय सम्पादनकै काममा गम्भीर बाधा उपस्थित हुने र सिंगो न्याय प्रक्रियामाथि नै गम्भीर सवाल खडा हुने निश्चित छ । प्रधानन्यायाधीश न्यायमूर्तिमात्र होइन, टिम लिडर पनि हो । टिम लिडरमाथि सदस्यहरूको विश्वास गुम्नु भनेको टिमको अस्तित्व नै संकटमा पर्नु हो । प्रधानन्यायाधीशको भूमिकामाथि यतिका धेरै प्रश्नहरू उठिसकेपछि, नैतिकताका आधारमा राजीनामा दिएर निकास दिनु नै मुलुकमाथि र यसको न्याय व्यवस्थामाथि मात्र होइन, चोलेन्द्रजी आफैँप्रति पनि न्याय हुनेछ । रातोपाटीबाट

मत्स्य कृषकहरूका लागि जानकारी

पोखरीको तयारी

पोखरी सुकाउने वा पानी सुकाउन नसके वा पानीको स्रोत नभएको पोखरी भए त्यसमा पुराना र जंगली माछाहरू जाल तानेर निर्मूल पार्ने वा एमोनियम सल्फेट र चुनको मिश्रण १:५ को अनुपातमा एक कडा जलाशयको लागि एमोनियम सल्फेट ३.७५ के.जी र घर पोत्ने चुना १८.७५ के.जी.मिलाएर छरेर जंगली माछा मारने । पोखरीको डिल र साईडमा भएका भारपात हटाउने । आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार गर्ने ।

घर पोतने चुना : १०-१५ के. जी. चुनाप्रति कडाका दरले चारै तिर छर्ने ।

मल: गोबर मल १०० के. जी. प्रति कडा शुरुमा र त्यसपछि हरेक हप्तामा १५ के. जी. प्रति कडाका दरले प्रयोग गर्ने तर नयाँ पोखरीको लागि १५० देखि ३०० के.जी. पाकेको गोबर मल प्रयोग गर्ने वा १.७ के.जी.डि. ए.पी. र १ के.जी. यूरियाप्रति कडा दरले प्रत्येक १५ दिनमा प्रयोग गर्ने । उपयुक्त डोज पानीको मलिलोपनमा भर पर्छ । कम्तिमा १.५ मि. पानी राख्ने (प्रवेशद्वारमा जाली राखेर) ।

माछा भुरा फिगरंलिङ्गको स्टोकिंग ५-६ दिन पछि १००० देखि १५०० गोटा प्रति कडाको दरले स्टक गरिन्छ । तर पालन प्रविधि अनुसार स्टोकिङ्ग डेन्सिटी फरक पर्न सक्छ ।

स्टोकिंग प्रतिशत

सि. नं.	माछाको नाम	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी-१ प्रतिशत	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी-२	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी-३	स्टोकिङ्ग डेन्सिटी-४
१	कमनकार्प	२५	२०	४०	२०
२	सिल्वर कार्प	३५	४०	२५	२०
३	बिगहेड कार्प	१०	२०	१५	४०
४	ग्रास कार्प	५	१०	१०	१०
५	रह	१५			
६	नैनि	१०	१०	१०	
७	भाकुर				

माछाको आहार विहार

माछाको नाम	आहाराको क्षेत्र	आहारा
भाकुर	पानीको माथिल्लो भाग देखीमध्य भाग	जुप्लाक्टन
रह	पानीको मध्य भागदेखी पिंघ सम्म	डिट्रिटस, दाना
नैनि	पानीको पिंघभागमा	सर्वाहारी दाना
सिल्वर कार्प	पानीको माथिल्लो भाग	फाईटोप्लांटन
बिगहेड कार्प	पानीको माथिल्लो भागदेखी मध्यभाग सम्म	जुप्लाक्टन
ग्रास कार्प	पानीको जुन सुकै भागमा	घाँस, दाना
कमनकार्प	पानीको पिंघभागमा	सर्वाहारी दाना

प्रयोग :

पेलेट दाना माछाको शारिरीक तौलको ५ प्रतिशतको दरले दिने (शुरुमा ५ देखी १० प्रतिशत शारिरीक तौलको र ठूलो माछाको हकमा १ देखी ३ प्रतिशत शारिरीक तौलको वा ग्रास कार्प ५० ग्रामभन्दा ठूला शारिरीक तौलको २० देखी ३० प्रतिशतसम्म घाँस खान्छ, त्यही अनुपातमा घाँस हान्ने वा २५ प्रतिशत प्रोटिन भएको दाना बनाउनका लागि सामग्रीहरू

१. धानको ढुटो : १५% २. गहुँको पिठो : २०% ३. मकैको पिठो : ५% ४. गहको चोकर : १४.५% ५. माछाको सिद्रा : ७%, ६. भटमास : २३.५ % ७. पिना : १५% ८. मिटरल मिक्स २%

सरकारी शिक्षामा सहकारी विषयको पढाई हुने

राजविराज/राष्ट्रिय सहकारी महासंघकी वरिष्ठ उपाध्यक्ष ओमदेवी मल्लले कक्षा ९, १०, ११ र १२ मा मात्र नभएर त्रिभुवन विश्वविद्यालयले पनि स्नाकोत्तर तहमा सहकारी विषयको पढाई गराउने तर्फ सरकार लागि परेको जानकारी दिएकी छिन् ।

जनज्योति कृषि सहकारी संस्था लि. राजविराज ९ मलेठको शनिवार १० औं वार्षिक साधारण सभालाई सम्बोधन गर्दै उनले सो जानकारी दिँदै सरकारले कक्षा ९, १०, ११ र १२ को पाठ्यक्रममा सहकारी शिक्षा समावेश गरि पढाउने तयारी भइरहेको बताइन् ।

सहकारी क्षेत्रमा भइरहेको विकासप्रति चासो व्यक्त गर्दै उनले प्रदेश २ मा हालसम्म पनि सहकारी ऐन नबनेकाले चिन्ता समेत व्यक्त गरिन । मुलुकभरमा ७३ लाख ७ हजार व्यक्ति सहकारी सदस्य रहेकोमा ५६ प्रतिशत महिला नै

रहेकोमा सहकारीमा महिलाको प्रतिनिधित्व पुरुष भन्दा बढी रहेकाले महिलाहरु सहकारीप्रति बढी सकारात्मक रहेको सन्देश प्रवाह भएको बताइन् ।

एक सदस्य एक सहकारीको सदस्य मात्र बन्न पाउने प्रावधान चाडै नै लागु हुने बताउँदै वरिष्ठ उपाध्यक्ष मल्लले सहकारी एउटा पार्टीको नभएर जनताको हो भन्ने सबैले बुझ्नु जरुरी रहेको भनिन् ।

वरिष्ठ उपाध्यक्ष मल्लले सप्तरीलाई कार्य क्षेत्र बनाएर जनज्योतीले गरिरहेको कार्य प्रशंसायोग्य रहेको भन्दै

आगामी दिनका लागि संस्थाले ल्याएको रणनीतिक व्यवसायीक योजनाले सफलता पाउने विश्वास व्यक्त गरिन् ।

सो कार्यक्रममा राष्ट्रिय सहकारी बैंक राजविराजका शाखा प्रबन्धक चन्द्रमणि भट्टराइले सहकारी संस्थाका सदस्यहरुलाई आगामी दिनमा बैंकले फण्ड ट्रान्सफर बैंकिङ सुविधा ल्याउन लागेको जानकारी दिए ।

यस्तै कार्यक्रममा राजविराज वडा नं. ९ का

बंगलादेशकी महिला ... लागि विश्वभरबाट नै हिन्दु समुदायले दवाव दिनु पर्नेमा जोड दिएका थिए ।

हिन्दु धर्मावलम्बीमाथी भएको आक्रमण तथा हत्या हिंसा गर्ने आक्रमणकारीको पक्षमा अभिव्यक्ति दिएकी बंगलादेश नेस्नलिस्ट पार्टीकी अध्यक्ष बेगम खालिदा जियाको पुतला दहन गरेको विश्व हिन्दु परिसद सत्संग विभाग सगरमाथा सम्भागका सहसंयोजक जंगबहादुर सिंहले जानकारी दिए ।

प्रदर्शनपछि आयोजित कोणसभामा परिसदका जिल्ला अध्यक्ष रामकिसुन साह, सचिव दिगम्बर यादव, हिन्दु राष्ट्र स्वभिमान जागरण अभियानका संयोजक रमाकान्त यादव, हिन्दुवादी अगुवा भोगेन्द्र भा लगायतले बोल्दै बंगलादेशमा हिन्दु धर्मावलम्बी तथा मन्दिरहरुमा भएको आक्रमणलाई आंतकवादी कार्यको संज्ञा दिएका थिए ।

अध्यक्ष शम्भुप्रसाद यादवले जनज्योति कृषि सहकारी संस्थाले वडाको मात्र नभएर जिल्लाकै सहकारी क्षेत्रको विकासमा पुऱ्याएको योगदान वडावासीका लागि गौरान्विक रहेकोमा प्रशंसा गरे । उनले वडावासीलाई विजुली, टेलिफोन बिल, विदेशबाट आएको रकम लगायत अन्य बैंकिङ कारोबार संस्थाबाटै गरिरहेकाले सजिलो भएको बताए ।

संस्थाका अध्यक्ष विश्वनाथ मण्डलको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा उनले अध्यक्षिय प्रतिवेदनसंगै संस्थाको चार वर्षे रणनीतिक व्यवसायी योजना प्रस्तुत गरेका थिए ।

जनमत पार्टीद्वारा ...

अनिस अंसारीले भ्रष्टाचारको अन्त्य तथा कार्यकर्ता रिहाईका लागि थालिएको आन्दोलन अझ सशक्त रुपमा अघि बढ्ने बताए ।

मसाल जुलुस पश्चात् आयोजित विरोधसभालाई वरिष्ठ नेता अंसारी, जिल्ला सचिव साहलगायतले सम्बोधन गर्दै पक्राउ परेका कार्यकर्ताको रिहाई तथा भ्रष्टाचार उन्मूलन नभएसम्म आन्दोलन अझ सशक्त रुपमा अघि बढ्ने चेतावनी समेत दिएका थिए ।

काममा ढिलासुस्ती तथा विकास निर्माण कार्यमा आर्थिक अनियमितता गरेको भन्दै कात्तिक ४ गते जनकपुरमा संघीय ढल विकास तथा खानेपानी कार्यालयका निर्मित प्रमुख इन्जिनियर जागेश्वर कुशवाहामाथी भएको दुर्व्यवहारमा संलग्न रहेको आरोपमा जनमत पार्टीका १७ जना कार्यकर्तालाई प्रहरीले पक्राउ गरि मुद्दा दर्ता गरेको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय समाचार

म्यानमारकी नेतृ सूकीका सहयोगीलाई २० वर्ष जेल सजाय

याङ्गुन/देशद्रोह गरेको आरोपमा देश निकाला गरिएका नागरिक नेता आड सान सूकीका निकट सहयोगीलाई शुक्रवार २० वर्षको जेल सजाय सुनाएको उनका वकिलले बताएका छन् ।

म्यानमारमा सन् २०२१ को फेब्रुअरी १ को विद्रोहदेखि नै राजनीतिक अस्तव्यस्तता देखिएको छ । एक स्थानीय मानव अधिकार अनुगमनकारी समूहका अनुसार यो अवधिमा राष्ट्रव्यापीरूपमा ठूला विरोध प्रदर्शनहरू भएका र सैनिक सरकारविरुद्ध प्रदर्शनका पक्षधर एक हजार १०० भन्दा बढी मानिसहरू सुरक्षा फौजद्वारा मारिएका छन् ।

वकिल माइन्ट थ्विनले एएफपीसँग भने, "यू विन एचटिनलाई विशेष अदालतले धारा १२४ 'क' अन्तर्गत २० वर्षको कैद सजाय सुनाएको छ ।

थ्विनका अनुसार संसदका पूर्वसदस्यसमेत रहेका नेता एचटिन पुर्पक्षपछि जुन्ता प्रशासनले यति लामो कैद सजाय सुनाएका सुकीको नेसनल लिग फर डेमोक्रेसीको पहिलो उच्च पदस्थ सदस्य हुन् । ८० वर्षीय उनी लामो समयदेखि राजनीतिक कैदी हुन् । उनी लामो समयसम्म सैन्य शासनविरुद्ध प्रचार गरेको आरोपमा पक्राउ परी पुर्पक्षका लागि जेलमा रहँदै आएका थिए ।

गिरफ्तार हुनुभन्दा तीन दिनअघि उनले स्थानीय सञ्चारमाध्यमलाई सैन्य शासन 'विवेकी निर्णय नभएको' र यसले देशलाई गलत दिशामा लगेको बताइएको छ ।

सुकीलाई दशकौंसम्म जेलमा थुनेको, गैरकानुनी ढङ्गमा वाकीटकीहरू आयात गर्नेदेखि लिएर कोरोनाभाइरस नियमलाई बेवास्ता गर्नेजस्ता अभियोगहरूको सामना गर्नु परिरहेको छ ।

सेनाले पुर्पक्ष गरेको चार महिनापछि मङ्गलवार जुन्ता अदालतमा उनले पहिलो पटक बयान दिएकी मुद्दाबारे जानकार स्रोतले एएफपीलाई बताएको छ ।

न्यायिक विशेष अदालतमा सुकीको पुर्पक्षमा उपस्थित हुन सञ्चारमाध्यमलाई रोक लगाइएको छ र जुन्ताले हालै आफ्नो कानुनी टोलीलाई सञ्चारमाध्यमसँग कुरा गर्न प्रतिबन्ध लगाएको छ । एजेन्सी

खाद्य उद्योगी किराना पसल सञ्चालक एवं होटेल, मिठाई पसल रेष्टुरेन्ट सञ्चालकमा खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय राजविराजको अनुरोध

१. खाद्य पदार्थ एवं तैयारी खानेकुरालाई छोपेर राख्नुहोला एवं पूर्ण लेवल वितरण भएको पदार्थ प्रयोग गर्नु होला ।
२. बासी सडेगलेका एवं किंग्मा भनकेका खानेकुराहरू नबेच्नु होला ।
३. पकाउनु पर्ने वा तारेर खाने कुनै पनि खानेकुरामा रंगको प्रयोग नगर्नुहोला ।
४. तेलको प्रयोगमा सावधानी अपनाउनु होला साथै एउटै तेललाई पटक-पटक प्रयोग नगर्नुहोला ।
५. मिठाईमा हाईड्रो जस्ता अखाद्य रंग प्रयोग नगर्नुहोला ।
६. पिउने पानीलाई स्वच्छ र सफा तरिकाले राख्नुहोला ।
७. खाद्य पदार्थ तैयार गर्ने र बाँड्ने ब्यक्तिको आफ्नो ब्यक्तिगत सर-सफाईमा ध्यान दिनु होला ।
८. किराना पसल सञ्चालकहरूले ब्याच नम्बर उल्लेख नभएको उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति सकेको खाद्य पदार्थ बिक्री वितरण नगरौ ।
९. खाद्य उद्योगीले खाद्य अनुज्ञापत्र लिई मात्र उत्पादित खाद्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्नुहोला ।
१०. मासु ब्यवसायीले अखाद्य रंगको प्रयोग नगर्नुहोला ।

गुनासोका लागि

खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय राजविराज, सप्तरी

०३१-५२२५२३

फेसबुकद्वारा आफ्नो कम्पनीको नाम परिवर्तन

सान फ्रान्सीस्को/चर्चित सामाजिक सञ्जाल फेसबुकको सञ्चालक संस्था परिवर्तन भएको छ ।

कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत मार्क जुकरबर्गले कम्पनीको नाम परिवर्तन गरेर मेटा बनाइएको बिहीबार घोषणा गर्नुभएको हो ।

कम्पनीले सामाजिक सञ्जालभन्दा बढी 'भर्चुअल रियालिटी'जस्ता क्षेत्रमा आफूलाई विस्तार गरिरहेकाले त्यहीअनुसारको नयाँ नाम राख्नु परेको उहाँले बताउनुभयो ।

"नयाँ राखिएको नामले कम्पनीको कार्यक्षेत्र विस्तारमा सजिलो हुने विश्वास लिएका छौं," प्रमुख कार्यकारी अधिकृत जुकरबर्गले भन्नुभयो ।

अहिलेको नामले सम्भवत आफूहरूले अहिले गरिरहेको वा भविष्यमा गर्ने सबै कामको प्रतिनिधित्व नगर्ने भएकाले नाम परिवर्तन गर्नुपरेको उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो ।

यसअघि कम्पनीको नाम पनि फेसबुक नै थियो । फेसबुक कम्पनीमार्फत् फेसबुकसँगै इन्स्टाग्राम, ह्वाट्स एप सञ्चालित थियो ।

कम्पनीले बिहीबार नै अमेरिकाको क्यालिफोर्नियास्थित मेन्लो पार्कको मुख्यालयमा नयाँ लोगो पनि सार्वजनिक गरेको छ ।

फेसबुकका एकजना पूर्वकर्मचारीले कागजातहरू सार्वजनिक गरिदिएपछि फेसबुकबारे नकारात्मक धारणा बनिरहेका बेला कम्पनीले यो नयाँ घोषणा गरेको हो ।

यसअघि सन् २०१५ मा यस्तै अर्को ठूलो प्रविधि कम्पनी गुगलले पनि आफ्नो मुख्य कम्पनीको नाम परिवर्तन गरेर अल्फाबेट बनाएको थियो ।

नयाँ नामका कारणले भविष्यमा यस कम्पनीका प्रयोगकर्ताहरूले कम्पनीका अन्य सुविधा प्रयोग गर्न फेसबुक प्रयोग गर्नुपर्ने बाध्यता हट्ने उहाँको भनाइ रहेको छ । एजेन्सी

मिथिला कपको सेमिफाइनलमा रंजितपुर प्रवेश

राजविराज/युवा शक्ति क्लव विष्णुपुरद्वारा आयोजित मिथिला कप सिजन ३ को शनिवार सम्पन्न खेलमा रंजितपुर रोयर्स सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ। सम्पन्न खेलमा रूपनी राईडर्सले टस जितेर निर्धारित २० ओभरमा १० विकेट गुमाई १ सय १९ रनको योगफल खडा गरेको थियो। जसमा रोविन सिंह २९ रन, सुनिल धमला २१ अमित

श्रेष्ठ २० शंकर राना १४ रनको योगदान रहयो। बलिंगतर्फ रंजितपुर रोयर्सका बिकान्त देव ४, रासिद खान ३ भुवन कार्कि २ र सन्जित साहले १ विकेट हात पारेका थिए। जवाफमा १ सय १९ रनको लक्ष्य लिई मैदानमा आर्लेका रंजितपुर रोयर्सले १९ ओभर १ बल खेल्दै ७ विकेट लक्ष्य पूरा

गरेको थियो। जसमा टिमका लागि अनिल साह, ३३ रन, पंकज दास २२ रासिद खान २१ अविजित र विजय देव १३ अविजित रहदै रन जोडेका थिए। बलिंगतर्फ रूपनी राईडर्स का रोविन सिंह २ रोहित सिंह र सुमित भा ले १/१ रन बनाएका थिए। खेलको म्यान अफ दि म्याच विजय टिमका लागि रासिद खान घोषित भएका थिए।

लोसपाद्वारा सदस्यता बितरण अभियानलाई निरन्तरता

राजविराज/लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालले सदस्यता बितरण गर्ने अभियानलाई निरन्तरता दिएको छ।

शनिवार सप्तरीको तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका ८ तोपाका वडा अध्यक्ष लक्ष्मी खंगको अध्यक्षतामा आयोजित सदस्यता बितरण कार्यक्रममा दर्जनौंलाई सदस्यता बितरण गरि पार्टीमा प्रवेश गराइएको छ।

यो सँग छिन्नमस्ता ५ लोखरममा तीन सय जनलाई सदस्यता बितरण गरिएको लोसपा सप्तरी नेता सुनिल भाले जानकारी दिए।

यसअघि सप्तरीको छिन्नमस्ता गाउँपालिका वडा नं. ७ हाटीस्थित वडा अध्यक्ष प्रमिला यादवको अध्यक्षतामा आयोजित सदस्यता बितरण कार्यक्रममा ५ सय जनलाई सदस्यता बितरण गरिएको थियो।

सो अवसरमा लोसपा केन्द्रीय नेता जय प्रकाश ठाकुरले दलित, मुस्लिम, उत्पिडन वर्गको अधिकारसँगै राज्यमा सबै वर्गको अधिकारसँगै विकासका लागि लड्ने एक मात्र विकल्प लोसपा रहेकोले जनताले विश्वास गरेर सप्तरीको सबै तहमा निर्वाचित गराउन आग्रह समेत गरे।

जिल्ला समन्वय समिति सप्तरीका प्रमुख प्रभाकर यादवले

छिन्नमस्ता गाउँपालिका ७ को वडा भवन नहुदाँ वडा कार्यलय संचालनका लागि समस्या भईरहेको अवस्थामा ४ कठ्ठा जग्गा किनेर भवन निर्माण कार्यलाई तिव्रता दिएको जानकारी दिए।

पुर्व वडा अध्यक्ष समेत रहेका प्रमुख यादवले केही नेताहरू पदिय लोभलालचका कारण पार्टी छोडेर गएकोले त्यसले लोसपालाई केही फरक नपर्ने बताउदै जनताले त्यसता नेतालाई मुल्यांकन गरेर चुनावमा भोट दिनुपर्ने बताए।

उनले लोसपा नेपालले सप्तरीमा सबै तहमा चुनाव निर्वाचित हुने लक्ष्यका साथ सबै स्थानिय तहमा सदस्यता अभियानलाई सक्रियता साथ बढाएको जिकिर गरे।

राजविराजका पुर्व नगर प्रमुख शैलेश चौधरीले मधेशीको अधिकारका लागि सयौं मधेशी सहादत सँगै हजारौं

घाईते पश्चात् प्रदेश २ सरकारको निर्माण भए तर मधेशको अधिकार प्राप्त हुन नसकेको दुःख व्यक्त गरे। उनले जसपाका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवको निर्वाचन क्षेत्रको विकासको अवस्था जिर्ण रहेकोले आफ्नो क्षेत्रकै राजविराज नगरपालिकाको सडकको अवस्था लज्जास्पद रहेको उल्लेख गरे।

लोसपा केन्द्रीय नेता विनोद कुमार सिंहले सप्तरीमा एक नम्बरको पार्टी बनाउने उद्देश्यका साथ सप्तरीमा गत राजपामा एक लाख जनाले सदस्यता लिएकोले पुनः यो पार्टीको एक लाख सदस्यता बितरण गर्ने लक्ष्य राखेको दावी गरे।

सो अवसरमा पार्टीका जिल्ला अध्यक्ष मण्डलका सदस्य अमरनाथ मण्डल, छिन्नमस्ता गाउँपालिका उपाध्यक्ष उषा मण्डल, यूवा नेता दिपेन्द्र चौधरीलगायतले मन्तव्य दिएका थिए।

बसको ठक्करबाट पैदल यात्रीको मृत्यु

राजविराज/सप्तरीको खडक नगरपालिका ७ कल्याणपुर चौकमा बसको ठक्करबाट मंगलबार राती एक पैदलयात्रीको मृत्यु भएको छ।

पुर्वबाट पश्चिमतर्फ जादै गरेको को.१ख. ७७८४ नं.को बसले पैदलयात्री स्थानीय ४५ वर्षिया ठण्डेश्वरी भगतलाई ठक्कर दिँदा उनको मृत्यु भएको हो।

ठक्करबाट गम्भिर घाईते भएकी भगतलाई तत्काल उपचारका लागि युनिक अस्पताल रुपनीमा भर्ना गर्दा चिकित्सकले मृत्यु घोषित गरेको जिल्ला प्रहरी

कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ। यता प्रहरीले बस र बस चालक मोरङ धनपालथान

कार्यालय सप्तरीको खडक नगरपालिका ३ मयागन बस्ने ३२ वर्षिय विनोद राजवंशीलाई नियन्त्रणमा लिएको छ।

मृत हरिण फेला पयो

राजविराज/सप्तरीको शम्भुनाथ नगरपालिका ६ कठौना चौकस्थित राजमार्गमा एक मृत हरिण फेला परेको छ।

अन्दाजी एक सय किलो वजन भएको जंगली हरिणको सवारी साधनको ठक्करबाट मृत्यु भएको हुन सक्ने जिल्ला

प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ।

बुधबार बिहान ७ बजे प्रहरीलाई उक्त घटना बारे खबर प्राप्त भएपछि प्रहरी टोली घटनास्थल पुगि कानुनी प्रकृया पुरा गरेर मृत हरिणलाई ईलाका वन कार्यालय रुपनी सप्तरीको जिम्मा लगाइएको छ।

NOVEL CORONA VIRUS (nCOV)

सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४°F भन्दा माथि)

श्वास प्रश्वासमा अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

"नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाँटी/टाउको दुखेमा, श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने।"

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरूलाई बचाउने?

अनुरोधकर्ता : विष्णुपुर गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

कोटोबा महामारीको समयमा
माया, सद्भाव र स्याहार छ जति जरुरी
उतिकै महत्वपूर्ण छ भौतिक दूरी

विदेशबाट घर फर्केदा परिवारजन र साथीभाइसँग घुलमिल हुनु अगाडि अनिवार्य रूपमा १० दिनसम्म होम क्वारेन्टाइनमा बस्नु।

अनुरोधकर्ता : खडक नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी

देश विदेशबाट पठाइएको रकम तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि सम्भन्नुहोस्।

नेपाल सहकारी संस्था लि. राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५२१०९६